

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи Салимзода Мачид Одина дар мавзӯи “Хусусиятҳои мундариҷавию жанрии публицистикаи Тоҷӣ Усмон” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филология аз рӯи ихтисоси 10.01.10 – журналистика”

Дар замони муосир публицистика чун жанри ҷанговар муҳимияти махсус ба худ касб намудааст. Зеро маҳз ба воситаи он атрофи масоили сохтмону ободкорӣ ва инъикоси мавзӯҳои нав,ҷеҳраҳои муосиру таърихӣ арзишҳои арзанда бозгӯи мегарданд. Дар ин радиф рисолаи Салимзода Мачид Одина дар мавзӯи “Хусусиятҳои мундариҷавию жанрии публицистикаи Тоҷӣ Усмон” дорои хусусияти умдаи омӯзиши мебошад.

Рисола аз муқаддима, се боб ва хулосаи адабиёт иборат мебошад. Дар муқаддима аҳамияти мавзӯ, дараҷаи омӯзиш, мақсаду вазифаҳои пажӯҳиш ва масъалаҳои муҳими дар рисола пешниҳодшуда баррасӣ гардидаанд.

Боби якуми автореферат “Ҳаёт ва эҷодиёти Тоҷӣ Усмон дар контексти муҳими иҷтимоии замон” унвон дошта, аз ду фасл иборат мебошад. Дар боби мазкур диссертант зиндагиномаи публицист Тоҷӣ Усмонро мавриди баррасӣ ва пажӯҳиш қарор додааст.

Боби дуюми рисола ро диссертант « Мавқеи очерк дар публицистикаи Тоҷӣ Усмон унвон намудааст. Он аз ду фасл иборат буда, ба таҳқиқи фаъолияти рӯзноманигорию публицистии Тоҷӣ Усмон бахшида шудааст. Муаллифи рисола бо факту рақамҳои амиқ ва хулосау нишондодҳои илмӣ собит менамояд, ки Тоҷӣ Усмон ҳанӯз солҳои сиюми асри гузашта чун рӯзноманигору публицисти моҳир дар рӯзномаю маҷаллаҳои даврӣ бо як силсила хабару мақола, лавҳа ва очеркҳои рӯзмарра қаламкашӣ намудааст. Дар эҷодиёти Тоҷӣ Усмон нақши занон, озодии онҳо, барқарор намудани соҳти колхозӣ ва ҳаёти комсомолони мубориз бештар инъикос гардидааст. Очеркҳои алоҳидаи Тоҷӣ Усмон асосан дар бораи барқарорсозии ҳокимияти Шуравӣ дар Тоҷикистон ҳикоят мекунад.

“Вижагиҳои публитсистии ҳаҷвии Тоҷӣ Усмон” боби сеюми рисола ро ташкил медиҳад. Дар он ҳаҷвиёти адиб ба се гурӯҳ ҷудо гардидааст ва дар он вижагиҳои алоҳида баррасӣ шудаанд. Азбаски ҳуди Тоҷӣ Усмон зиёда аз бист соли умри дудро дар маҷаллаи ҳаҷвии “Хорпуштак” сипарӣ намудааст, мавзӯи ҳаҷвро хеле хуб омӯхтааст ва аз силсилаи ҳаҷвия ва фелетонҳои вай ба монанди “Пул пудро меёбад”, “Гида аз дӯст” “Сири мардон пӯшида”, “Арӯси ду шавҳар” ва амсоли онҳо, ки бо имзоҳои мустаор ва ҳуди муаллиф ба нашр расидаанд дорои ҳаҷви намакин буда, парда аз рӯи ҳаннотонӣ хорҳои ҷамъият бардоштаанд.

Дар рисола муаллиф перомунӣ адибаҳои тоҷик Робияи Балхӣ, Маҳастии Хуҷандӣ, Зебуниссо, ки дар китоби Тоҷӣ Усмон “Бисту се адиба” мураттаб гардидаанд андешаронӣ намуда, қайд менамояд, ки маҳз бо заҳмати Тоҷӣ Усмон ҳанӯз солҳои шастуми асри гузашта ашъори адибаҳои тоҷик аз нашр баромадааст ва дар китобҳои дигари Тоҷӣ Усмон “Духтари ниқобдор”, “Аз ҳаёти адибаҳо” очеркҳои муаллиф ҷой дода шудаанд.

Сарфи назар аз арзиши баланди илмиву амалӣ дар рисола баъзе норасоӣҳо ба назар мерасанд. Ҷунонҷӣ: баъзе пунктҳо тӯл кашидаанд ва хулосаҳо дар охири бобҳо ва зербобҳо нисбатан камтар ба назар мерасанд; аммо хулосаю фикрҳои муаллиф бар асоси сарчашмаҳои илмӣ ва бойгонӣҳо мавриди паҷуҳиш қарор гирифтаанд, ки хеле асоснок муҳим мебошанд ва маҳаки мундариҷаи рисола ро баён мекунанд.

Дар маҷмӯъ, таҳқиқи Салимзода Маҷид Одина ро метавон дастоварди хуб дар соҳаи журналистика номид. Ҳамчунин, маводи таҳқиқотро ҳангоми таълифи китобҳои дарсӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ вобаста ба таърихи публитсистика ва назарияву амалияи журналистика, таҳияи маводи таълимӣ дарсҳои амалии факултету шӯъбаҳои журналистикаи мактабҳои олиӣ ҷумҳурӣ истифода бурдан мумкин аст. Маводи рисола инчунин барои минбаъд ба таври густурда анҷом додани таҳқиқи хусусиятҳои мухталифи назарияву амалии публитсистика замина фароҳам меорад.

Бо вуҷуди ин, метавон хулоса кард, ки диссертатсияи Салимзода Маҷид Одина дар мавзӯи “Хусусиятҳои мундариҷавию жанрии публитсистикаи Тоҷӣ Усмон” кори таҳқиқӣ анҷомёфта

буда, диссертант барои дарёфти унвони номзади илмҳои филология аз рӯи ихтисоси 10.01.10 – журналистика сазовор аст.

Соҳибова Барно Нозировна,
номзади илмҳои филология

Маълумот барои иртибот:

номзади илмҳои филология

(ДКН №024609 от 19 марта 2016 г. №14)

Ҷойи кор: Муассисаи давлатии Телевизиони

“Ҷаҳоннамо”

Вазифа: Сармуҳаррири идораи таҳлилии

Муассисаи давлатии Телевизиони

“Ҷаҳоннамо”

Соҳибова Б.Н.

Имзои Б. Соҳибоваро тасдиқ мекунам

Мудири шӯбаи кадрҳои Муассисаи давлатии

Телевизиони “Ҷаҳоннамо”

Нуралиев Р.

Нишони ташкилот: шаҳри Душанбе

кӯчаи Беҳзод 7 А

Тел.: (+992 37) 227- 67-03

(+992 937) 77-61-22

E- mail.barnobarno@mail.ru